

1885 V

Handwritten text in a decorative, calligraphic script, possibly a mix of Latin and Cyrillic characters, arranged in a large, stylized shape.

Handwritten text in a decorative, calligraphic script, possibly a mix of Latin and Cyrillic characters, arranged in a vertical line.

1885

Väljaandja: Tall. linna I Tütarl. gümn. „Kultuurin-
Toimkond: J. Gustel, E. Sommer, H. Klaas, L. Kimmelson.
Adress: Jaani tän. 13. Tallinna.

N° 4 MAI 1939

Viie paar päeva ning igaks võib rahuga või
silma veega pista takuse tunnistuse, et lahkuda
surevaheajaks või ka jäädavalt koolisüsteemist.
On saabunud aeg, mil hinnatakse talviseid
kõnnutükke, ülekannetunni ja „seanahavedamisi“.
Koodame aga, et asi sugugi pole nii hull, et
real pisaraid põsile, vaid rõõmsalt, kuigi
pisukesel kahjumeelega lahkutakse juba arm-
saks-saanud ruumest. Mõnele tähendab see
uue ajajärgu algust elus, teisele ei midagi muud,

34

kui kosutavat surisuhkust, et tulla sügisel
uesti läbi suure ja raske tammeuse vana
haridustempli võlvide alla elama koolilapse-
elu ta rõõmude ja muredega. Neile, kes lä-
hevad, soovime head edu neile algavas ajas-
tus. Oli lõbus käia jagamas ühes mende-
ga oma muresid ja rõõme, ja loodame,
et nad ei unusta meid, vaid vilistlas-
kogu kaudu ikka kontakti peavad oma
vana armsa „Videviku Akademiaga“.

Neile aga, kes tulevad tagasi sügisel,
seniks head jällenägemist ja kosutavat
puhkeajaga, et uuesti saabudes ilmuks
me õpynurkonna- peegel „Videvik“ palju
täielikumalt, et saabuks palju rohkem
kaastööd, kui lõppeval kooliaastal, kuna
ta algab siis oma teist aastakäiku!

Ajakirja toimetatus.

In memoriam.....

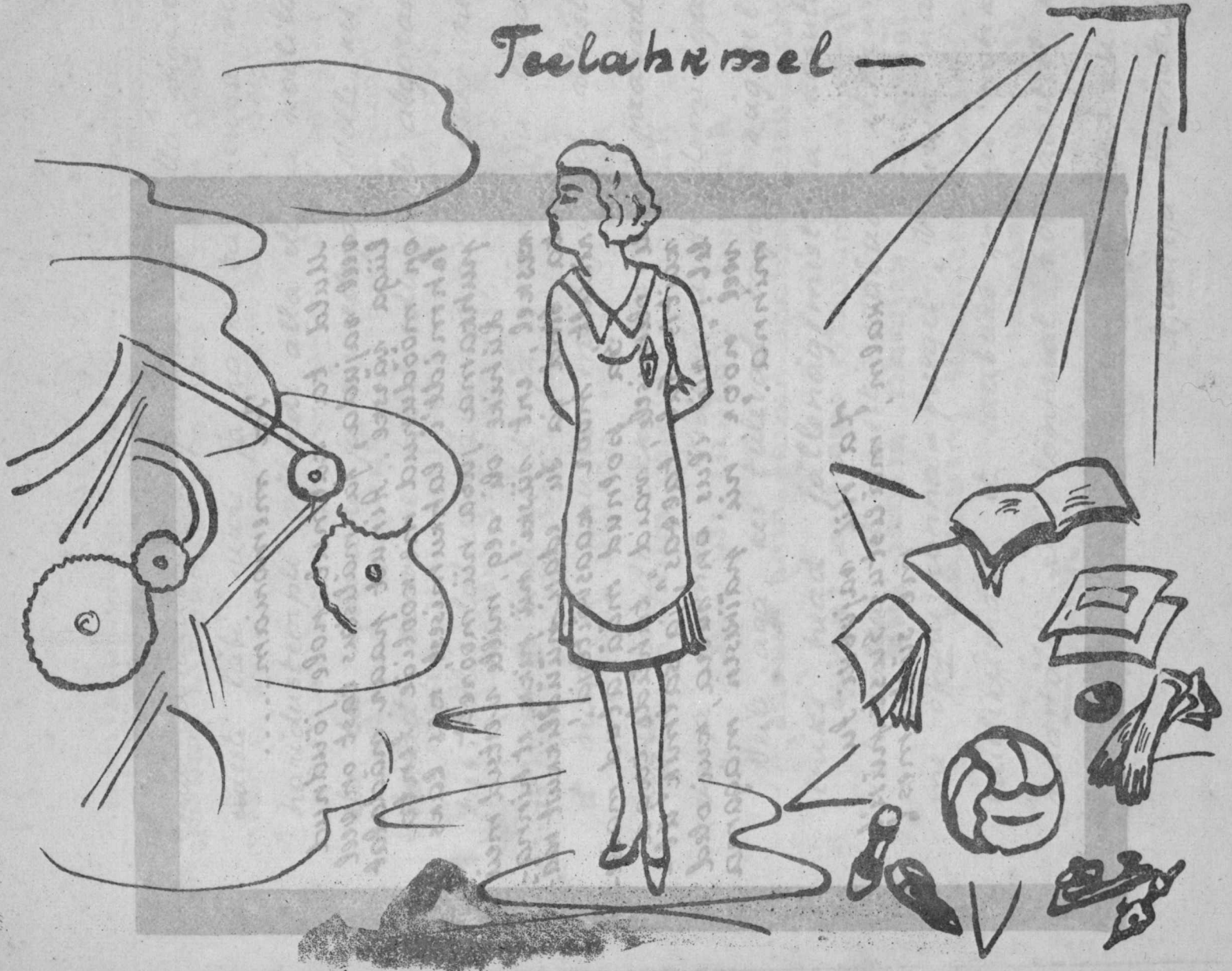
Muld ta kalmul pole jõudnud
veel rajuda, ja mälestus tást on veel
liiga värskel. Ainult paar mädalat
on möödunud me kooliõe Lena
Lehmidi'i lahkumisest, kes läks
puhtama juba nü moorelt.

Lühike oli alg, mille vetsid meie
keskel, ent süski nü piket, et hinna-
ta sind ja su edasi püüdlikkust vää-
rikalt, noor kaasvoitleja!

Sa polnud määratud maisel-
le olemisele, vaid tähtede taga
koitis sul taetas, ja salmik üt-
leb: "Nü ilus on sura, kui oled
veel noor, nü päiksen magama
minna."

Ja kü sajabki su
kalm, mälestus sust püsib
me südames!

Teelabormæl —

Jälle kevad.
(Tall. linna. noegl. komm. gümn. ajakirjast
"Poiste Hääl".)

1. Jälle kevad, hoiskavad tuhanded häälid,
Jälle noored, hutsub meid päike ja nurm.

Tundmuste naisus meil kevadetuulid,

Rõõmust, õnnest laulavad huuled,

Veus meil kihamas nooruse hurm

Õhus heliseb, vallatult sullendab päikere,

Orus viivendab, taevas sirine, hõbeläikene.

Heljub looduses nooruse kulda,

Hünnab põllumees musta mulda,

Ärganud looduses elu uus.

Hauguses midagi hüüab ning huikab,

Tormina mässatis soonteski tuikab.

Tormavad rohades kevade-veed,

Lõhkudes rõimsalt meesse liid —

See on kevade!

— Mide —

Tall. Pögl. Korm. Jürn.

Ajakiri "Poiste Hääl"

Võtan kätte itaivalise kausta koolivihu formaadiga, mis toimib pehmeid kaasi ja mida illustreerib koolimärk. Ajakiri "Poiste Hääl" on õige sümpaatse välirusega, ja puudusi, mis esinevad sisus, andestab asjaolu, et tootetakse säärasele jõulel alles esmakordselt ja et väljaandjaks on ainult II kl.

Esimesele kaanele on lennuasjanduse edendamise ringi esimees kirjutanud oma otse agitatorlike mõtteid. Ta nähtavasti ei tunnusta võrrehtundamise-konverentsi ja mitte-kallalitungi-lepinguid, mida praegu sobitatakse tüüpide vahel, vaid lausub: "...est sõjad on maailmas nii kaua, kui elavad inimesed."

Järgnel mõni kaunis õnnestunud linoleum-koide luuletin, milliseist pean õnnestumaimas "Jälu kevad": "Hahast lähemast jutust on" "Lumi sulab" vahest natuke naiv, ja "Kohus lamba pärast", mis küll kirjutatud ainetel, mõtles natuke juba liiga tuntud ja kulu- nud. Väike meeleolu-pildine "Rongil" ei ütle na midagi ja Revüü "Mei poind" on kohati niimilt halb. Joone all, mida peab teadma seletatakse võõrõnu ja muud. Ajakirja lõpuosa moodustavad ristronadi-moistatunud ja teatud malita- jaste. See oleks sisuline külg.

Võmmilt peab juhtima noventonit tä- helpanu asjaolule, et nad lasteid vähem kirjavõigu läbi, et kirjavõigu leidub, sellega peab leppima, ent sääraseid riigu, nagu os. kään- sõnast "juhkur" on juhkur, mitte juhkur, sellega küll ei tahaks hästi leppida.

Ka kirjutavad poistehäälilased raudnattel
lahus, tarvitavad "teoraini" asemel uuen-
duslikku väljendit "teoraine", omab hää
läike, ilusa kõla, tugeva müüri murdu-
misvõime" jne omab hääd läiget, ilu-
sat kõla j. n. e.

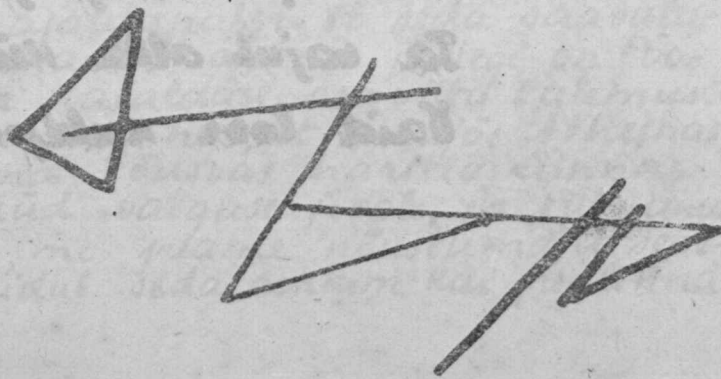
Luidub käänevõigu, sõna kokku- ja
lahakirjutamisvõigu, ka pole stil ba-
ba, vaid konaaline.

Tihti lõneab ka autori loogika, näit.:
"Üks neist kannab võimikku, arva-
tavasti on ta üliõpilane," ~~see~~ jälle:
"veidi umal istuvad kaks daami, nad
on viit sõbrannad, sest vahet vahel püs-
tavad nad pead kokku ja kihistavad
nauda.

Kuid me andisime neid pead,
küll vilumusega kaavad need vaar-
nähted. Jäät vaid soovida, et "Poiste
Hääl" jätkaks oma ilmutust, täien-
dus degajalt ja seisaks väärilisena
lõike ajakirjade kõrval keskkoolide õp-
purpuri.

Hoolitöö lõpumeil puhul soovime
talle aga hääd suupuhkust, et sügi-
sel uuesti ilmudes ta üllataks meid
oma tervedusega!

- 8. -

Päike naugeb.

Tuul heljub tasast laulu lauldes,

Ja meri vaikelt viivendab.

Huldvihma valab tulikera,

Ta sajust meri kullendab.

Kai riuimeri kaetud kuldse rüüga,

Ta pinnal paate palju liuglemas.

Ning hawa tõuseb mõni kajak õhku

Päie' maerab, meri rahus hingamas.

Ent päike vänt, allapoole vajub...

Huldpuisust külvat meri, maa.

Ka taevarand ja pilvisagar

Ta kaisutusias viiu hingavad.

Ja mere pinnal sõudvaid paate

Päie' jumalaga jättes kainutat....

Ta vajub alla külma hauda

Vaid loor kuldpuunane jääb järel....

— Hely —

Tänapäeva õpilane. (järg).

Sellevastu ei leidu aga Tallinnas vist ühtki kooli, kus ei tootseks spordiring. Need ühtekokku moodustavad võimsa õppusorganisatsiooni T. K. S. Ü. (Tallinna Keskoolide Spordiringide ühing). Ka laulusõbrad — keskkoolinoored on suutnud koonduda T. K. M. Ü. ümber ent vaeslapse osa, kelle eest ei koolitse keegi, on seni pidanud etendama meie koolis mujal maailmas esirinnas sammujad: kunst, kirjandus ja teadus; nende sõpru on igas koolis üksikult liiga vähe, et astuda võitlusele seal tingimataoleva spordijumalaga.

Ülalpooltoodut ei saa väita iga linna koolide kohta. Siiani on olukord provintses ses suhtes olnud praam, kuna pealinnakoolid sammuvad ehininas ainult spordi alal.

Tartus näitaks leidub kooli õppuskonnas vaimuvastust vähem just selle tõttu, et seal leidub kirjanduslikke ja teaduslikke ringe (mõnes koolis koguni 7) mis ühtekokku moodustavad tugeva meeskühingu; samuti leiavad aset keskkoolidevahelised vaidlusõhtud, mis on huvitavamaks enesekasvatuse- ja arendusvahendiks. Samuti on teatud koolel Tartus ja ka mujal provintses olemas järjekindlalt ilmuvad ajakirjad ja albumid, mis on trükitud ja müülist mõned hinnalisemal paberil, kui on seda tavaline ajalehepaber. Et seda saavutada, peab omama raha, mis jällegi on töökuse, energia ja laialdase osavõtu tulemus. Lõpuks on segi hea, et Smajõe Athenas, meie ülikoolilinna kõusvas haritlaskonnas ei puudu puud valguse pool, ja tutvunud sealsete oludega, me peame nõustuma, et seal sis nooureis leidub seda rohkem kui pealinnas

tõusvas noorsoos.

Ent avastanud nii palju negatiivset
tänapäeva õppureis, kütmine, kas ei leidu ühtki
tõiasja, mis näagiks ta kasum. Kas ei leidu
ühtki vabandavat põhjust; ühtki vastuväidet,
mis pehmendaks seda hinge tardumist?
Ning vastus võib olla ainult see, et ka täna-
päeva õppur on, nagu tüübid elustri, oma
aja laps, kaasa toonud kõik oma aja hädad
ja praed.

Ning kui mitte vaimurikkalt, siis kauris
keskmiselt sammume läbi oma kooliaja ja
mõtleme tänutundes vabadussõjalastele, et või-
me ja tohime käia oma koolis, oma rahva
tulgas, näakis oma emakeelt, mida meie
vanaisa veel ei tohtinud vastasel korral
"er blamiert ja den Hansa Schülendeckel".
[Haljaspöllu, "Uhe vana üliõpilase mälestusi"].
Vaevalt 15 aastat olime saa-
nud käia vabas koolis ning juba on kadu-
nud esimene põlv. Õppimist peetakse mõ-
ningate poolt ajavütiks, kuna see ei olta ^{olemat}
enam seotud suurte raskustega. Fakt
on ka see, et ei saa kõrvutada õppimis-
olund meil ja meie isadel.

Ja et leidub ikkagi veel ühekülgs-
ust ja vaimlist värimust meie nii noo-
res õppureis, siis on selleski süüdi aeg.

Häesoleva aja kriisitont pole jätnud ka
kõigutamata kooli; paljud õppureist on ko-
dus ainelises mitriuses, mis teeb õpilast
kooli kyllles ning teisi vaadeldes veelgi endas-
sesüvenenemaks ja kindisemaks. Hä meie
kool ise pöeb veel katistamisetaadiumeid,
kuna iga uue haridusministri ilmudes muu-

tuavad ka korraldused õppereovas. Vahet meie
järeltulijad võivad näia kunagi täiesti väl-
jakujunenud Eesti koolis.

Nähes aga tänapäeva õppuris
elule võõra ilmega tüüpi, teame kaise suh-
tuma süiski optimistlikult, kuna me ei tahi
kaotada usku riigi häasse tulevikku, mis
oleb praegustut noortut!

(Lõpp.)

- 8. -

Siinni õnne käest ma

Võtsin: „Ära tõtta,

Armas mulle oled sa!

Võid mind kaasa võtta?”

Mulle silma vaatas ta,

Seisatas ka pisut,

Ütles: „Ei sind tunne ma,

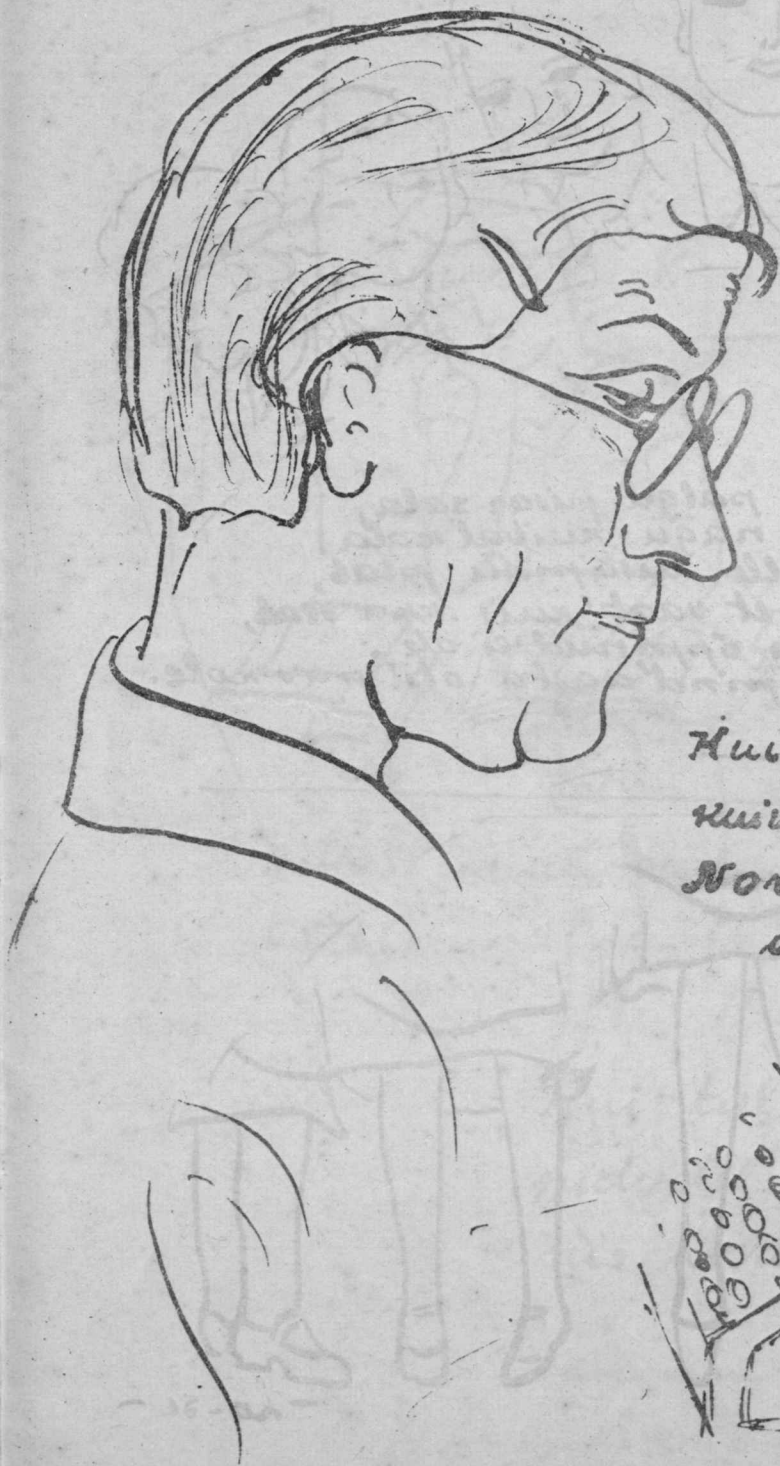
Miks mind muidu risud.”

Phantasie-rook.

Oli vürmne uede all köögis. XII lund pidi näitama, mis ta oli omandanud kolme-aastase praktika jooksul. Nõik ained, mis jäänud järele aastasest majapidamisest, koguti kokku, millest silmapaistvamad olid neli muna, borsiniite veeretamisest järelejäänud suhkur, nelja vaniljepaki põhjad, kaks orakuivanud sidruni poolt (summid välja arvatud) ja nii palju jahu, kui kott põhjus leidus. Saigen sai sitre ja rukkijahu tõllu puuni väljanõgemisega. Kuid ahjus läks ta vedelaks ja valus kallaku ahjupõhja pärast ühele küljle, nagu teidaks magama. Kuid ulpoel mitte maitritud küpsetamispuller kergitas ta uuesti algseisakusse, võibolla veel kõrgemalgi ning muutis ta õhulisemaks, kui talupeunaisest võetud retsepti järele valmistatud eakas. Ja maitseis tuli hästi, kuigi eksitasid borsinid taignast soolased noosinad. Välimuselt oli kaapukakk kolassidest oivaline ning auga väärus see vaimusunnitus nime phantasie-rook.

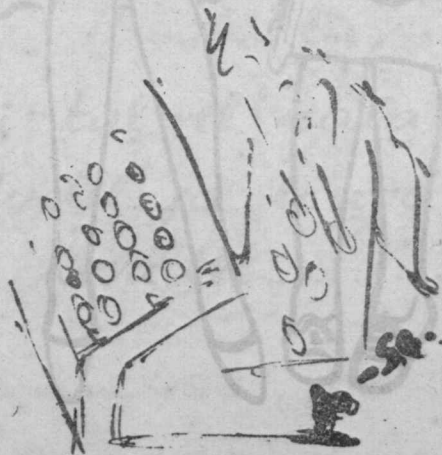
Hahjus aga ei mahtunud nõik ained vormi ning üle jäi kolm pipart, tühi kaanelikarp, äädikapudel, rasvane pergamentpaber ja mõundaid mandlilid, mis ei sündinud süüa.

Ka süin luti õige lihtne lahendus, nõik loositi välja. Ja kellele naeratas Fortuna, siis kaasa midagi, mis loodetavasti paneb aluse ta algavale majapidamiselle.

Hus häda kõige
suurem — seal abi
kõige lähem.

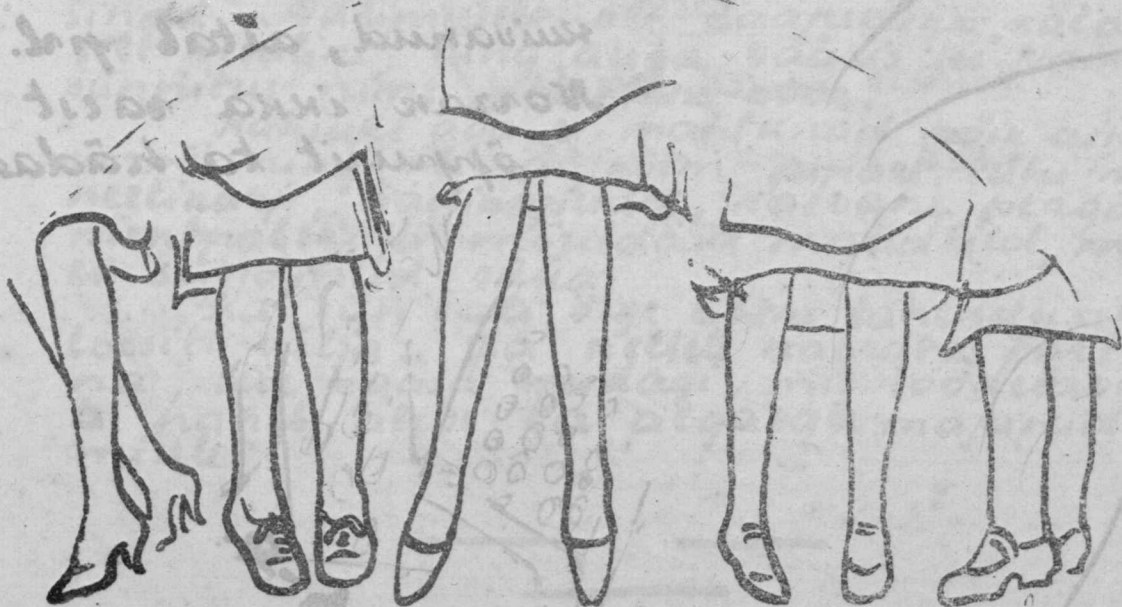
Hui kõik rahvalikad
kivavad, aitab pr.
Norrak ikka raist
õppurit ta hädas.

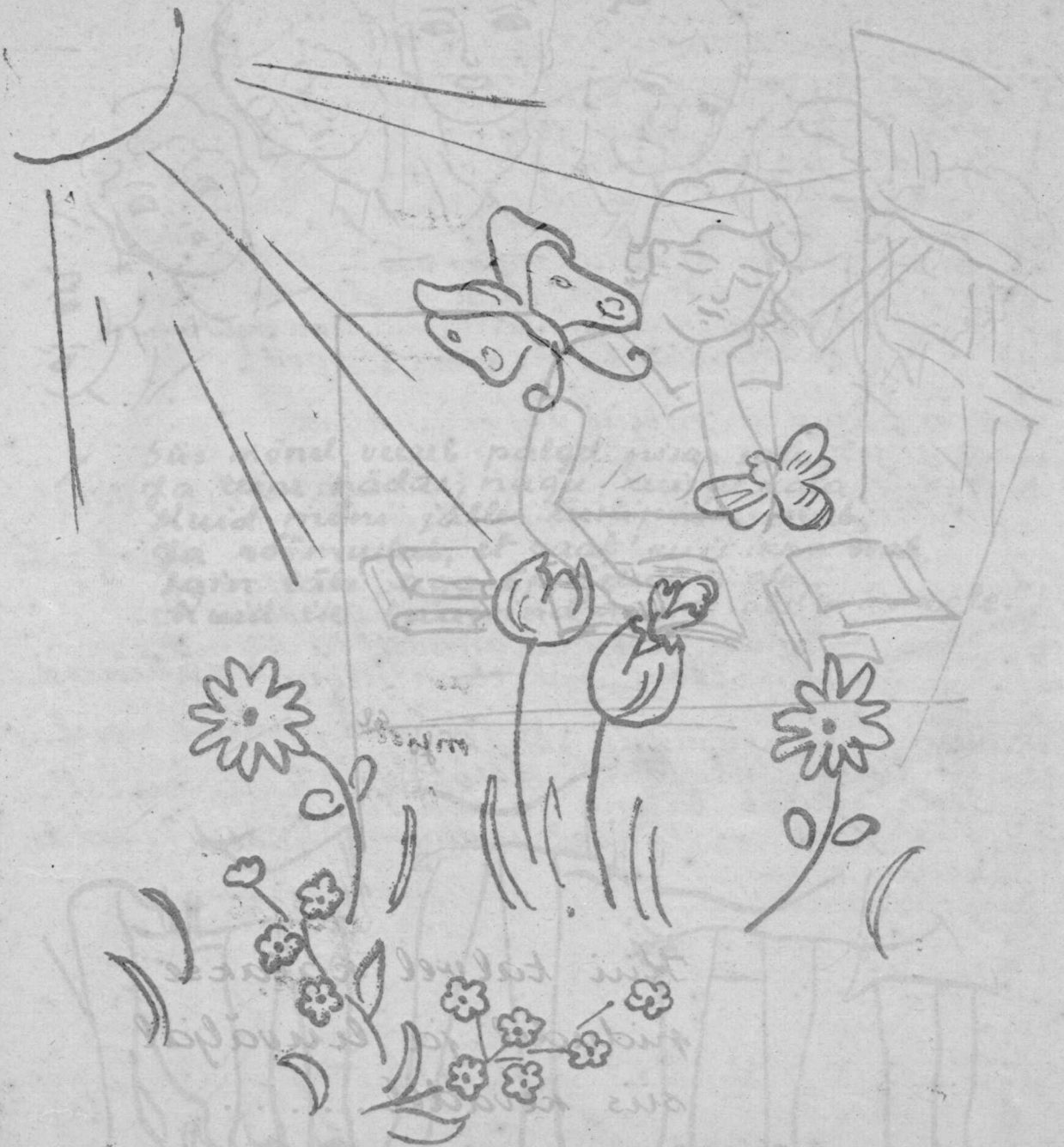
Süis mõnd vutub palgel püiar sala,
ja teine hädas, nagu kuival kala.
Kuid mõni jälle lustipidu peab,
ja rõõmustab, et saab' kuis ikka seab,
sain läbi, aga õppinud ei ole.
Kuid ise tuupind' aasta ots' mis kole.

Hui talvel käiakse
pidudel ja liuväljal,
süis kevadel. ....

... ..
... ..

kevad on, kevad on,
päikene päistab.....

Õnn.

Õnn - tähehelk turnedas elutaevas,
mis poletab muredemõtted;
ta valguses vübir lootuselaevas,
ta säras jätan endised tõtted.

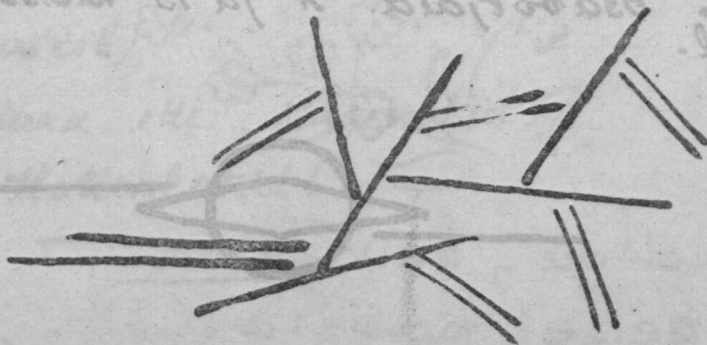
Õnn - püüstus valges öös,
sa tulid, ent jällegi raod!
Kuid õnneviibe, veel kaua elad mu hinges,
kurri kustud ja igavest' vaod!

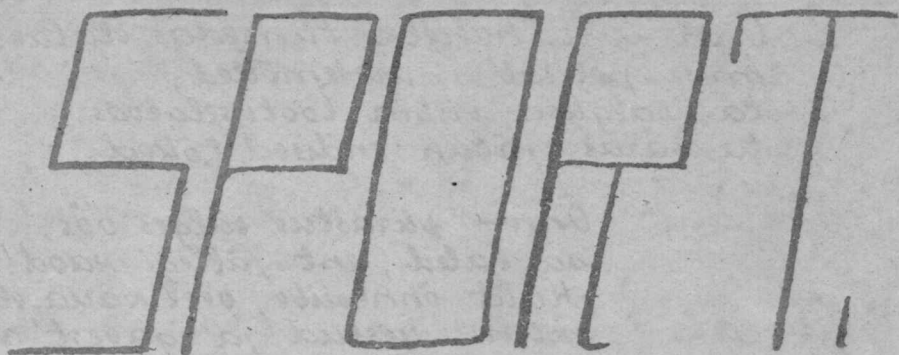
Õnn - iludest peegelduv muinasjutt
manab esile pildi selge,
kuid purustama tõttab seda ajarutt,
milles kajastub saatusepilge.

Õnn - ihkan juua su nõidlastest,
kuni urustan enese, ümbruse!
Tahan joobuda ainsast su rüüpest,
Mis tooks mu elusse selguse!

Õnn kui vüüstus valges öös,
ta tuleb, ent jällegi läib!
Hita näitab ta end ja kõnnib su sees,
süis, raob - hinge plettumus jääb!...

S. L.

10. IV 32. oli T. K. P. Ü. asemirühade
kogu koosolek. Meie kooli asemirühade-
nadena võtsid osa õpilased
Jõhki ja Ruut.

24. IV 32. peeti staadionil T. K. S. Ü. järjekorrali-
sed teatijooksuvõistlused koolivalitsuse rändau-
hindade peal. Ka meie kooli naiskond pidi
kaitsema tänarü kolmandat ja ühtlasi ka
vüümast korda oma esimest kohta. Meid
õnn polnud meie poolt ning väljusime
võistlusest täiesti ilma kohaga (tülles H. Kohale).

2, 3, 4 IV 32. peetakse staadionil T. K. P. Ü. kerge-
jõustiku esivõistlus. Tääl loodavad meie
sportlased häaks teha isäõnnestunud
teatijooksu. Väljaraated on hääd, kuna lei-
dub osavõtjaid A ja B klassis ja igal
alal.

Naer klassiseinti vahel.

Õpetaja: „Kuidas nimetatakse eimest Vene tsaari?“

Õpilane: „Ivan... Ivan..... Ivan Petrovits!“

Õpetaja: „Palun nimetage mulle romantismi peatunnused!“

Õpilane: „Pöördumine minevikku, salapärasus ja kuuvälged ööd.“

Õpetaja: „Missugused loomad elavad L.-Vene-maa legendidel?“

Õpilane: „Tatarlased.“

Õpetaja: „Kuis hüütakse prantsuse protestante?“

Õpilane: (vaikib)

Tagant öeldakse ette: „Hugenotid.“

Õpilane: „Hollentotid!“

Aroonika.

7. ja 8. I k.a. korraldati karbikorjandus invaliidide
hääks, millest võttis osa ka meie kooli õpilasi.
Vingemäe korjajale määrati auhindu; meie
koolist langes see õnn osaks õpilaste Horroviitile
ja Voitile. Kellele hää linnapea saatis hõbeka-
nega taskuraamatud.

Läinud kuu ajal (8. I 32.) pääses vallale m. n.
"münuste taud". Ürituse põhinõte oli väga kena,
nimelt õpilased püüdsid ise kontrollida koolikor-
ra täitmist, et seega kasvatada isendid ning
kergendada õpetajate tööd. Huud nähtavasti põl-
nud korraldusvõis hää, sest asi muutus spio-
naashiks ning vaibus liiga ägeda pealihakka-
mise tõllu. Tõukati ainult pahameelt selle
ilusa algatusega teatud õpilaste vastu.

9. I 32. suri 11. kl õpilane Pentti Lehmidt.
Puusärei-panemine toimus kaasõppurite ja lau-
lukoosiga osavõetult Tallinnas, kuna matmine oli
sellel.

11. I 32. korraldas "Kultuuriring" emadepäeva.
Seskaavas oli laulu, deklamatsioon, ring kõne
ernadele pidas abiturient Breivel.

28. I 32. korraldas Tallinna Harju Hesk. ja
Kutsekoolide Klitlasteõgude Liit abiturientide
õhtu. Osavõtjaid oli üli terve sest, auära-
nis rõõmselt rõõmapäälsest õppurkoost.
Ma oli eriti palju ilmunud tähtsaid peda-
googe.

29. I 32. võttis hra. Riigivanem Hadriou
losts vastu keskkoolide abiturientide eita-
jaid. Meie kooli esindajad ¹⁹⁰⁷klaside juhid.
Pürof ja Örin.

50.-
00-695